

Előfizetési díj:

Negyedévre ... 2 kor.
Félévre ... 4 kor.
Égész évre ... 8 kor.

Egyes szám 40 fill.

HERKULES

SZERKESZTIK:

PORZSOLT JENŐ.

PORZSOLT KÁLMÁN.

Főmunkatárs: KÁRPÁTI BÉLA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal

IX., Ferencz-körút

31. szám, I. em.

Majalen július és augusztus kivételével havonta kétszer.

Achilles Sport-Egylet
Aradi Korcsolyázó-Egylet
Budapesti polgári lövészegyes.,
Budapesti Torna-Club,
Beregszászi Korcsolyázó-Egylet,
Bpesti hegyvidéki Turista-Egyl.,
Budapesti Torna-Egylet,
Délvidéki Kerékpár-Egylet,
Debreczeni Korcsolyázó-Egylet,
Debreczeni Torna-Egylet,
Fővárosi Vivó-Club,
Érsekújv. Vivó- s Torna-Egyes.,
Győri Csónakázó-Egyesület,
Gyöngyösi Korcsolyázó-Egylet,
Kassai Korcsolyázó-Egylet,
Kassai Tornázó- és Vivó-Egylet,
Kolozsvári Athletikai Club,

Kolozsvári Korcsolyázó-Egylet,
Körmendi Athletikai Club,
Kunsztmártoni Csón.-Korcs.-Egyl.,
Lévai Torna- és Vivó-Egylet,
Lőcsei Korcsolyázó-Egylet,
Lőcsei Vivó- és Torna-Egyesület,
Magy. Testgyakorlók Köre,
Márm.-szigeti ifj. Torna-Egylet,
Magyar Uszó-Egylet,
Maros-Vásárhelyi Torna-Egylet,
Magyar-Óvári Torna- s Vivó-Egyl.,
Maros-Vásárhelyi Kerékpár-Egyl.,
Maros-Vásárhelyi Korcs.-Egylet,
N.-Bányai Torna- és Korcs.-Egyl.,
Nagy-Enyedi Korcsolyázó-Egylet,
Nagy-Kanizsai Torna-Egylet,
Nagy-Kállói Korcsolyázó-Egylet,

Nemzeti Hajós-Egylet,
Neptun Bpesti Evező-Egylet,
Ó-Becsei Kerékpár-Egyesület,
Ó-Budai Torna-Egylet,
Pécsi Athletikai Club,
Pápai Korcsolya-Egylet,
Pozsonyi Torna-Egylet,
Privigyei Korcs.-Egylet,
Rimaszombati Korcs.-Egylet,
Quarnero Csónakázó-Egylet,
Sátoraljai helyi Korcs.-Egylet,
Selmeczi Akad. Athleta Club,
Soproni Korcsolyázó-Egylet,
Soproni ev. főgymn. testgy. Köre,
Sportkedvelők Köre,
Szabadkai Sport-Egylet,
Szabadkai Torna-Egylet,

Szarvasi Korcsolyázó- Kör,
Szatmár-Németi Torna- s Vivóegyl.
Szegedi Csónakázó-Egylet,
Szegedi Korcsolyázó-Egylet,
Szegedi Torna-Egylet,
Székely-Udvarhelyi Korcs.-Egylet,
Székestehérvári Korcs.-Egylet,
Székesfehérvári Korcs.-Egylet,
Szászvárosi Athletikai-Club,
Szolnoki Korcsolyázó-Egylet,
Temesvári Korcsolyázó-Egylet,
Torontáli Korcs.- és Hajós-Egylet,
Torontáli Athletikai Club,
Tordai Korcsolyázó-Egylet,
Újvárdéki Kerékpár-Egyesület,
Veszprémi Torna-Egyesület,
Zombolyai Athletikai-Club

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Elismerés.

A hálátlan tanári pályán általában ritka az elismerés, az életlő tornatanári pályán meg csaknem példátlan. Annál inkább jól eset minden tornatanárnak, hogy Apponyi miniszterünk sorainkból választotta ki a tanításunk eredményét megfigyelő erőket, kiknek egybehangzó vélekedése fogja majdan tornatanításunkat egységessé és még jobb eredményűvé tenni. A magas miniszterium jóindulata kitűnik abból is hogy fizetésünk ügyét is méltányosan rendezni fogja. Az erkölcsi és anyagi elismerés a legilletékesebb forumon tehát örömmel tölti el lelkünket és biztat a szebb jövővel.

De még egy váratlanabb elismerésről is szólhatunk: a napi sajtó elismeréséről. A mult évi értesítők ismertetésénél a legtekintélyesebb napi lapok különösen kiemelték, hogy középiskolai oktatásunknál jóformán csak a testgyakorlati oktatás halad a legjobb nyomokon és itt tapasztalható a multal szemben a legfel-
tűnőbb haladás; a gyermekek a tornaórák és különösen a játék délutánok alatt a testedzést megkedvelik és benépesítik a testedző egyleteket.

Egyik-másik lap kiemeli, hogy a játékte-
reket is mind számosabb és számosabb (?) iskola bocsát tanulói rendelkezésére. Majd elis-

meréssel szólnak az évrőrnő tornaversenyek és a kerületi versenyek fejlődéséről.

A napi sajtónak már eddig is sokat köszönhet az ifjusági testnevelés; neki köszönheti főleg, hogy a miniszterium már régen a torna reform mellett foglalt állást és azt is, hogy a tornaversenyeket a közönséggel igyekezett megkedveltetni. Hanem ismerjük a napi sajtónak a „vesszőlovagok“ a „tanarak“ ellen folytatott gunyolódó, kicsinyelő ki-ki rohanását, mely a mi kapaszkodó társadalmunkban ugysem nagy tekintélynek örvendő tanárságnak valóban sokat ártott. De nem is a tanárságnak, hanem a napisajtó ilyen cikkeit nagyon is örömmel olvasó ifjuságban tesznek nagy kárt a tanári tekintélyt romboló cikkek. — A magát valamire tartó tanárnak semmi szüksége tekintélyének külső utról jövő támogatására, de annál inkább kellene e tekintélyt a gyermekekben minden oldalról nevelni. —

A napisajtónak a testnevelés érdekében eddigi viselkedése az ügynek mindig csak használt, a mostani elismerése is nagyon jó hatással lesz a szülőkre, kik gyermekeik iskolai értesítőjét alig nezik meg, de a lapoknak az iskoláról irt véleményére mindig kíváncsiak. — A tornatanárok meg jóleső érzéssel olvashatták az elismerő sorokat, mely a fárasztó és az iskolai

környezetben kevés helyen méltányolt munkájukért részükre is kijutott. —

Az is tekintetbe veendő, hogy a nagy lapok az iskolázás kezdete alkalmával nem csak tanári tollakból jött ismertető sorokban emlékeztek meg a testgyakorlati tanítás jó eredményéről, hanem hivatott publicisták is elismerik a magyar testi nevelés szép fejlődését.

Mikor ez elismeréseket a magunk részéről hálásan nyugtázzuk, tornatanárainkhoz fordulunk és arra kérjük őket, hogy a napi sajtónak jóindulatát használják fel az ügy érdekében. Vagyis tegyék meg azt, mit évekket elelőtt több fővárosi és vidéki tornatanár megtett, hogy az általános érdeklődésre számot tartható mozzanatokról értesítsék azokat a lapokat, hol ilyen közlemények szives fogadtatásra találhatnak. Természetes, hogy itt sem az igazgató, sem a tornatanár neve nem közérdekű, hanem csak maga az iskolai ügy. Szüksége van a mi ügyünknek a nyilvánosságra, mert a mi társadalmunk, a mi családaink csak a hangos dobbal hirdetett ügyek felé tekintenek. — Már pedig az iskolai testi nevelés a családi társadalmi segédkezés nélkül csak üvegházi növény marad, mely ha a szabadba kerül, hamar elhervad. Az angol társadalom maga csinálta az iskoláját, maga tartja fenn, maga irányítja. — Az angol társadalomban általános az óhaj, hogy a gyermekek elsősorban erősek, egészségesek legyenek, az iskola is így a testi nevelést helyezte a legelső helyre. — Hol vagyunk mi e felfogástól? A mi társadalmunk az iskolától mindenekelőtt azt kívánja, hogy se testileg se szellemileg ne gyötörje, hanem minél könnyebben és minél hamarabb adja a kezébe a fiúnak kenyeret adó bizonyítványt.

Hol van az a szülő, ki Szabadkára vagy Sepsiszentgyörgyre küldené, a fiát, mert a tornaversenyeken ez iskolák nyerték el a nemzeti zászlót? Holott Angolországban versenyekben győztes iskolák évről-évre több tanulóra számíthatnak. —

Még egy szempontból fontos a napi lapoknak kedvező felfogása a mi ügyünkről. Ismeretes egyes tanároknak gyűléseken, szaklapokban, de főleg a tanári szobákban han-

goztatott panasza az „eltornászosodás“ ellen. Ujabbban a labdarugás ellen hangzik a panasz, hogy a sok bukásnak és a sok tanulóí öngyilkosságnak mind a labdarugás az oka — Minden csep időt sajnálnak az így beszélő és író pedagógusok, melyet a tanulók a játékkal töltenek, mert így nem marad idejük a tanulásra — E felfogással szemben a napilapok már határozottan hirdetik, hogy, ha a tanulók nem bírják meg a szellemi munkát a test csenevészítése nélkül, úgy a szellemi munkakövetelésből kell engedni, de a test feltétlenül kapja meg a maga pihenésére és erősödésére szükséges időt.

A Miniszterium, a közönség, a sajtó elismerése serkentse tornatanárainkat a jó úton a tovább haladásra, hogy egy erősebb, szebb és egészségesebb nemzedék álljon a mai satnya helyébe.

Angol élet.

Ha az angol ember egyéni lelkületét közelebbről megvizsgáljuk, azt tapasztaljuk, hogy az sokkal gyöngédebb és szenzitívebb, mint ahogy azt külső magatartása mutatja. De ami a tömeg felfogását és szellemét illeti, meg kell adni, hogy az élet minden jelenségét a maga igaz valóságában látja, s holmi gyöngézettségén nem lehet rajtakapni. Ezeknél a vérmes izmos, az erőszakos játékokban edzett és kedvezőtlen éghajlati viszonyokhoz szokott örökké mozgékony embereknel az idegek állandó feszültsége és nagy életképességük érzete a lelkiállapotot úgy alakítja át, hogy az inkább fogékony az egészség, a testi erő és a szellemi épség kultusza, mint az élehetetlenek és nyomorékok láttára való elérzékenyülés iránt.

A nagy Darwin nevéhez fűződő fajkiválasztás (natural selection) elmélete, mely szerint a természet rideg törvénye folytán az erős a gyöngét elnyomja, és hogy a környezethez alkalmazkodni nem tudó egyed önként kiválik, sok angol ember előtt teljesen ismeretlen fogalom, még csak nem is hallott felőle soha; mégis, mintha valamennyien ez után az elmélet után igazodnának, mert az egész angol nevelő rendszer és a közigazgatás minden szerve egy közös irányba törekszik: kiselejtezése a gyöngékeknek és edzése az erőseknek a létért való küzdelemre. De azért nehogy azt higgyük, hogy ha egy satnya gyermek születik, ha torzszülött, avagy előreláthatólag nyomorék marad az ujszülött, hát azt mindjárt a Themzébe dobják mint a hogy hajdanában Lykurgus parancsára a Taygetos szikláiról az Eurótesz hullámaiba lökték az ilyen sze-

rencsétleneket. Dehogylökik szegényeket, hanem épp oly jól, vagy még jobban ápolják, gondozzák őket, mint mi; mindent elkövetnek, hogy az életnek megmentsék az élehetleneket, mert így kívánja a jó érzés és az emberséges törvény. Sőt gyógyítják a bénát, gondozzák a gyenge elméjűt de — csupán konvencióból és nem meggyőződésből, mert ezt a törekvést, mely arra irányul, hogy egy satnya életet valameddig meghosszabbítson nem tartják üdvösnek sem a szenvedő egyén, sem a társadalom érdekében. Miután pedig az emberi jó érzés és a felebaráti szeretet követelményének elég van téve; a testi erő, egészség és az ebből önként származó szépség kultusza teljes mértékkel elfoglalja a maga természetes jogait.

A romantikus költők szívesen áldoztak lantjukkal az emberi szenvedések kultuszának. Ezek az érzélgős poémák nem igen találhatnak visszhangra az angol társadalomban, mely az emberi nyomorúságban, gyarlandóságban bizony semmi szépséget nem talál. Angliában az olyan ember, aki siránkozással és a szenvedés látható jeleivel akarja magát érdekessé tenni, vagy éppen magára vonni a közfigyelmet, nem szájalmat, hanem undorral vegyes csodálkozást keltene csupán. Az idegeseket rendszeresen nem is gyógyítják, mert szerintük egy kis self-control, önfegyelem elég a baj leküzdésére.

Az angol asszonyok ideálja nem a vékonydona, törékeny divatbáb-ifju, akit a mamája még a fuvó széltől is oltalmaz, hanem a pirosképű, tagbaszakadt, erőteljes ifju, a cricket- és a football-játék hőse, aki a többi fölülmulja bátorság, edzettség és hidegvér tekintetében egyaránt.

Az angol nevelés főelve a testi erő fejlesztése és edzése. Szemére is vetik az angol pedagógiának, hogy az izomerő gyakorlását tulhajtja, ellenben a szellemi erőket parlagon hevertetik. Csakhogy nem szabad szem elől téveszteni e nevelő-rendszer célzatát, melyet így foglalhatunk össze: A szellemi erők magasabb fokú művelését csupán egy bizonyos kiválasztott és kiválóan alkalmas, tehát hivatott társadalmi körre kell szorítani: a nagy tömegre nézve pedig szükséges, hogy a test ellenálló képessége és betegség ellenében rendszeresen fokoztassék, hogy az angol nép minél jobban edzett, öntudatos, harcra-kész és minden más népnél erőteljesebb és így a világuralomra legméltóbb legyen. Azok akik így gondolkodtak, jól tudták, hogy az önérték és a magunk képességében vetett bizalom erőteljes belső öntudatból fakad, mert mint ahogy Leibnitz mondja: szívósság, tökéletes vérkeringés, hatalmas izomzat, mely még a szellemre is rányomja bélyegét, teszi a nagyra hivatott embert. Aki tökéletesen egészségesnek tudja magát és lankadatlan tetterőt érez magában bizony az nem gondol a halálra, de nem is fél tőle. Nos az angolok mindeme tulajdonságoknak teljes birtokában vannak, ezekre pedig csakis szakadatlan edzés

révén tettek szert. Ismeretes, hogy az igazi angol télen úgy mint nyáron, könnyű ruhát visel; sőt még az idősebb férfiak is fagyos ködök idején nemhogy bundát, de még csak könnyű felöltőt sem viselnek. Azt tartják, hogy egyformán kell edzeni a testet a szél, az eső és a nap heve ellen, és hogy csakis az szerez meghülést, aki nyakát kendőkkel védi. Ezt az edzést annyira fokozzák, hogy kedvezőtlen éghajlati viszonyaik, melyek minden más nép gyermekénekromlását okoznak, az angoloknak csak egészségére válnak.

Bizonyos, hogy ily életmód mellett sokan megbetegednek és el is pusztulnak közülök. Ezek a gyöngék, akik önmaguktól kiválnak, mert nem tudnak alkalmazkodni a környezethez és az életviszonyokhoz.

Bármily fájdalmas legyen is pusztulásuk a családra nézve, hasznos, sőt szükséges ez a faj nemesedése szempontjából, mert a satnya egyén korán elhullván nem szaporítja a gyöngék és véznák nemzedékét. Akik aztán épségben állják ki a megpróbáltatásokat, azok annál erőteljesebb nemzedékkel ajándékozzák meg a hazát. Éppen ezért nemesak a fiú, hanem a leánygyermek testi nevelésére is kiváló gondot fordítanak. Se szeri, se száma azoknak az egyesületeknek és kluboknak, melyek valóságos katonai fegyelemmel oktatják a növendék-leányokat az egészség ápolására s a testi erő edzésére. Kiszámíthatatlan az ilyen foglalkoztatásnak a testi és szellemi erők fejlődésére való döntő hatása; száműzi az minden rossz szülőökát: az unalmat, fölébreszti az öntudatot a bátorságot, az önfegyelmet és önállóságra serkent, amelyre pedig annyi szüksége van a nőnek is az élet küzdelmeiben. Nem a kényelemre, hanem a küzdelemre neveli a gyermeket. Némelyik ilyen egyesület nyolczszáz leánygyermeket foglalkoztat, s polgári és katonai hatóságok képviselői előtt valóságos katonai gyakorlatokat mutatnak be a serdülő leányok csapata. A közönség pedig valósággal rajong az egyenruhás amazonok katonás, összevágó mutatványaiért. A holdvilághoz sóhajtozó, lenge, tulvilági-szabású leányok kora lejárt: a sulyokat emelgető, izmos, pirosképű leányoké a jövő.

Mindnyájan megütődünk azon az erőszakosságon, mely az angol és az amerikai testedző játékokban nyilvánul. Az idevonatkozó statisztikai adatok bizonyítják, hogy a labdarugó- és egyéb hasonló rendeltetésű játékok egy év alatt az északamerikai Egyesült-Államok területén több áldozatot követelnek, mint amennyibe a mikádónak az orosz-japán háboru tengeri csatái kerültek. Chikagóban múlt évben 19 ifju sérült meg halálosan a labdarugó-játékban, 137 sulyosan. Az elhaltak között 11 még nem volt tizenhét éves. Egy bostoni labdarugó-klub 150 tagja közül csak 30 maradt sértetlen; 120 ifju nem kevesebb, mint 346 sérülést szenvedett; a sérülések között 27 agyarázkodás, 70 csonttörés, 40 ficamodás esete szerepel.

Ezek a játékok, amelyeket annyi vadsággal üznek, nemcsak szert veszedelemesek, mert, mint lát-

tuk, gyakori halálos kimenetelű balesetekre adnak alkalmat, hanem azért is, mert közvetve, belsőbetegségek kifejlődését mozdítják elő, milyenek: a különféle szivbajok, a Bright-féle kór, a vakbélgyulladás, a hagymáz, az agyhártyalob, a tüdővész. Ezek a betegségek ugyanis leginkább az elcsigázott szervezetben vernek fészket. Azokra azután, akik ezekben a betegségekben el is pusztulnak, csak azt jegyzik meg, hogy hullik a fergese.

Ha valamely angol családban fertőző betegség üt ki, a kezelő orvos nyomban jelentést tesz erről a hatóságnak, mely azután ettől a perctől kezdve valósággal zsarnoka lesz a családnak. A beteg gyermeket vagy szülőt kiragadja a családból betegszállító kocsin elviteti a fertőző beteg számára épült községi kórházba; Londonban erre a célra uszó kórházat rendeztek be Themsén. A beteget többé senki meg nem látogathatja, még csak levelet sem szabad küldeni részére; csupán az orvosok és a betegápolók adnak fölvilágosítást a beteg állapotáról a jelentkező családtagoknak. Ha az ilyen beteg meghal, hozzátartozói soha többé nem láthatják, ha meggyógyul, csak akkor eresztik haza, ha már minden további fertőzés lehetősége megszűnt. A mi szemünkkel nézve, ez a drákói szigor szinte embertelennek látszik és így a piros czédulák idején megremeg belé a szivünk, ha szereteteinkre gondolunk. Pedig ezek a vasszigorral végrehajtott óvintézkedések fojtják el még csirájában a kezdődő járványt, mint ahogy még lábbal el lehetett volna taposni a gyújtó szikrát, melyből azután a tüdővész támadt.

Angliának a járványos betegségek elfojtásában elért sikere valóban csodás; és ennek a nyers, őszinte, mindenkivel szemben egyaránt kérlelhetetlen következetességgel végrehajtott, de egyedül eredményes eljárásnak alkalmazásában csillan föl a maga fényében az angol szellem! A kórházban szintoly gondnal és szakszerűen ápolják a beteget, akárcsak otthon; mellesleg tehát a betegnek a miatt érzett fájdalma, hogy lázban égő szemei hiába keresi szeretetei arcát; s viszont nem törődnek a családtagok kétségbeesésével sem, akik nem siethetnek drága betegük segítségére. Ennek így kell lenni és nemcsak azért, mert a többit meg kell menteni, hanem azért is, mert minden ok-szerűen és tapasztalati tudomány alapján rendezett társadalomban a beteg egyén, akinek az élete már ugyanis veszedelemben forog, nem annyira értékes és becses, mint az egészséges ember, akinek még érintetlen életképességét minden áron meg kell oltalmazni. Ez a filozófia Nietzsche elméletére emlékeztet, csakhogy ennél emelkedettebb, finomultabb és mindenek fölött gyakorlati érzékkel van telve.

Mig a többi nyugati népek a tüdővész leküzdése céljából drága szanatóriumokat építenek, addig az angol társadalom fölismerve a baj fészket, hadat üzent az egészségtelen lakásoknak. Osztatlan figyel-

mét és minden gondoskodását azokra fordítja, akiket, a baj eddig még megkimélt, mert jól tudja, hogy a tüdővész embereinek száma sokkal nagyobb, semhogy azok kórházi gondozása sikerrel kecsegtetne. Az eredmény pedig az, hogy Angliában a különféle tuberkulotikus betegségekben meghaltak arányszáma 40 százalékkal csökkent, ily sikert a világ egy népe sem tud fölmutatni a tüdővész ellen vívott harcban.

Az a nemzet tehát, amelynek életét ily öntudatos, fenkölt szellem vezérli, valóban nagyra hivatott; lobogóját diadalmasan hordozta meg a föld minden táján s ahová lába lép: nyomában a kultúra áldása fakad. Fölvilágosodott szelleme ébren öröklik, hogy azok a kiváló tulajdonságok, melyek e népnek a világuradalmat és minden nép tiszteletét megszerezték, soha el ne fajuljanak, hanem inkább edződjenek, mert jól tudja, hogy az az igazi hatalom, mely testben és lélekben egyaránt erős nép vállain nyugszik

Csillai Kálmán. (P. H.)

A Szabadkai Sportegylet országos atletikai versenye Palicson.

1907. szeptember hó 1-én rendezte az „Sz. S. E.” országos atletikai versenyét Palicsfürdőn a M. O. T. E. Sz. főnhatósága alatt. A benevezett athleták tömeges indulása, valamint az elért kiváló eredmények alapján bátran állithatjuk, hogy e verseny az idei atletikai szezon eddig legsikerültebb versenye volt. A „M. O. T. E. Sz.” egyletei hivatásukhoz méltóan karolták fel a Sz. S. E. ügyét, mely egyesület több mint 500 taggal a vidék egyik leghatalmasabb egyesülete. A viadalt különösen értékessé tette a vidéki athleták sikeres szereplése a fővárosiak fölött, kiket a 12 pontból álló versenyben 6 számban győztek le. Különösen szépen szerepelt a „KEAC.” 1 győzelem, 3 második s egy 3-ik helyezettel, a „PTE.” 2 első, 1 3-ik díjjal, a „Székesfehérvári T. C.” 1 első, 1 második, 1 harmadik s a rendező egyesület 1 első, 10 második, 8 harmadik díjjal. Kiváló eredményt ért el ifj. Somody István a magasugrában (1.80 m), Lövesdy Géza (B. B. T. E.) a távolugrásban (6.55), melyek az idei szezon legkiválóbb eredményei Luntzer (P. T. E.) a diszkoszvetésben, Scheer Kornél a 100 m. síkfutásban 11 $\frac{2}{5}$ '' (országos record). A 10 klm. gyalogló bajnokságot Drubina István a „B. T. C.” fiatal, de máris kiváló athletája nyerte meg 10 versenytársa elől s 57 $\frac{2}{5}$ '' idejével megmutatta, hogy jobb gyalogló Mauglitz-nál, a M. A. Sz. e versenyben legjobb versenyzőjénél, kinek ideje a „F. T. C.” 10 klm. gyalogló versenyén több mint másfél perczel gyöngébb.

Egyébként a rudugrást kivéve minden számban jóval jobb eredmények értek el, mint a M. A. Sz. athletái által támogatott s ugyanaz nap tartott szegedi versenyen. A „Sz. S. E.“ megmutatta, hogy visszanyerte régi agilitását s a délvidéken a hegemonia sem Arad-é, sem Szeged é, hanem hatalmas athléta gárdája, valamint tagjai számánál és multjánál fogva az övé. A rendező egyesület tagjai között számos fiatal, fejlődésképes tehetség tünt fel, akikkel reméljük, még számos alkalommal fogunk találkozni.

A „Sz. S. E.“ versenyének nagy sportbeli sikere csak újabb dokumentuma a „M. O. T. E. Sz.“ elvei helyességének. A szövetséget Forgó Miklós dr. és Gilibert Győző (B. B. T. E.) képviselték, kiknek szakszerű vezetése csak betetézte a rendező egyesület részéről Schützenberger Alajos versenytitkár, Mikosevich Antal s Vermes Lajos kiváló munkáját.

Részletes eredmények:

I. 10 klm. országúti gyaloglás Magyarország 1907. évi bajnokságáért. I. Drubina István (BTC) 57²/₅". II. Sztipits Lázár (SzSE) 59²/₅". III. Lapos Sándor (SzSE) 60' 2" 10 induló. Sztipits és Lapos a jövő gyaloglói.

II. 100 m. síkfutás. 2 első futam után I. Scheer Kornél (BTC) 11²/₅" országos rekord. II. Szalay Ernő (KTE). III. Hámos Loránt 10 induló.

III. Súlydobás 6-os csapatverseny. I. BBTE. (Nagy A., Schiller, Csalótzky, Kovács N., Dáner, Kövesdy) 60 m. 57 cm. II. SzSE. (Borza, Tary, Ognyanov Sz., Kiss, Ognyanov M., Muits) 58 67 m.

Egyénileg I. Nagy András (BBTE) 11'96 II. Veress Lajos (KEAC) 11'68. III. Luntzer (PTE) 11'21.

IV. 1500. m. gyaloglás: I. Lapos S. (SzSE) 8' 5". II. Sztipits L. (SzSE). III. Szuvajdzsits N. (SzSE) 8 induló.

V. 400. méteres junior síkfutás: I. Lichtneckert L. (SzTC) 57²/₅". II. Pudler Gyula (SzSE). III. Schützenberger Alajos (SzSE) 10 induló.

VI. Távolugrás: I. Kövesdy Géza (BBTE) 6'55. II. Dáner Béla (BBTE) 6'45. III. Somody István (KEAC) 6'43, 9 induló. A versenyben 6-an ugrottak 6 m. fölül s 6'39 m. ugrással nem lehetett a döntőbe jutni. A nap legszebb versenye.

VII. Diskoszdobás: I. Luntzer György (PTE) 38'51. II. Veres Lajos (KEAC) 35'45. III. Lichtneckert L. (SzTC) 32'67. 7 induló.

VIII. 1000 m. staféta-futás: I. BBTE 2' 18²/₅". II. KTE 2' 22¹/₅". III. SzSE 2' 22²/₅". Indult 4 staféta.

VIII. 800 méteres síkfutás: I. Penninger (Postás) 2' 16³/₅". II. Hurbán (Székesfehérvár). 4 induló.

IX. Gerelyvetés: I. Luntzer Gy. (PTE) 36'50. II. Veress Lajos (KEAC) 35 m. III. Csalótzky K. (BBTE) 34'67 6 induló.

X. Magasugrás: I. Somody István (KEAC) 1'80.

II. Dáner Béla 1'70. III. Kiss János (SzSE) 1'65. 7 induló.

XI. Rúdugrás: I. Széll Bálint (Hódmezővásárhely). II. Ognyanov Szvetozár (SzSE). III. Kováts Nándor (BBTE).

Testi nevelés a soproni áll. főreáliskolában.

A testi nevelés állapotáról az 1906/7. tanévben a következő adatok nyújtanak felvilágosítást:

A szertornázás a középiskola négy alsó osztályában az osztálytornázás, a négy felső osztályában pedig a csapatornázás módszere alapján történik. E kétféle módszer abban áll, hogy az alsó osztályokban vezérszóra ugyanazon gyakorlatot 4—8 tanuló egyszerre végzi. A négy felső osztályban a növendékek testi fejlettsége és a nehezebb gyakorlatok szükségessé teszik a kisebb csapatokban való tornázást előtornászok közvetlen segítségével. A csapatokba való beosztás az iskolai év elején és végén kétféleképpen történik. Az V. és VI. osztály növendékei ügyességmérés a VII. és VIII. osztály tanulói a felnőtteknél is szokásban levő erő- és ügyességmérés alapján elért pontok szerint osztatnak csoportokba.

Az ügyesség- és erőmérés a következő módon történik: a húzóerő megmérése a tornás a nyújtott függésből felső egész fogással felhúzódik, hogy a nyújtón áttekinthessen, ahányszor képes. A taszítóerő megállapítására a korláton nyújtott haránttámaszból hajlított támaszba ereszkedik és ismét feltolódik ahányszor tud. A tüdő és a lábak erejének megvizsgálására szolgál a sarkazás, melynél a tornász zárt térdekkal és sarokkal folytonosan szökdel úgy, hogy sarkával alsó testét megéri. A nyújtón minden egész felhúzóást és a korláton minden egész feltolódás 2 pontot számít; ha az utolsót félig végzi az illető akkor 1 pontot kap. A sarkazásnál minden tiszta felugrás 1 pontot számít. Az így nyert erőpontok összegeztetnek s ezen pontmennyiség szerint osztatnak be a tornászok csapatokba. Ezen erőmérésnek még azon előnye is van, hogy a növendékeknek egy tornaévben tett haladása is kitűnik.

Ezen ugynevezett főerőpont-mérésen kívül még 6 tornaszernél végez a tornász ügyességi pontmérést és pedig a 3 főtornaszernél, u. m. a nyújtón, korláton és lovon, továbbá a népies tornagyakorlatokban: mászás, magas- és távolugrásban. Ezen gyakorlatoknál a legjobb eredmény, amely mintaszerű 5, kifogástalan 4, a jó 3, a közepes 2, a gyöngé 1, a semmi 0 ponttal osztályoztatik. A magasugrásnál deszkával 1'20 m.-en felül minden 5 cm. 1, a távolugrásnál 4 m. 1, 4'60 m.-ig minden 15 cm., ezenfelül minden 10 cm. 1 pontot számít.

A nagymlt. vallás- és közoktatásügyi miniszteri-umnak rendelete értelmében az összes osztályokban gyakoroltuk a szabadtéri játékokat hetenkint három délután és pedig hétfőn, kedden és csütörtökön 3—5 óráig.

Hétfőn az Ia), Ib) és a II. osztály, kedden a III. és IV. osztály, csütörtökön délután az V., VI., VII. és VIII. osztályok játszottak a városligetben fekvő játszó téren.

Tartatott összesen: 32 játékdélután 64 játékorával és pedig, az I—II. osztályuk 11 délután 22 órával; a III—IV. osztálynak 12 délután 24 órával; az V., VI., VII., és VIII. osztálynak 9 délután 18 órával, ahol a tantervbe fölvevett — különösen szabadban alkalmas játékokat gyakoroltuk.

A nagymlt. vallás és közoktatásügyi miniszterium rendelete értelmében Eger, Eperjes, Székesfehérvár és Temesvárnak jutott a szerencse, hogy a május 26-án megtartott ifjúsági kerületi versenyeket rendezhesse. Intézetünk Török Mihály és Kócza Géza kísérők vezetése mellett 23 növendékkel vett részt a Székesfehérvárott megtartott versenyen, ahol versenyzőink nemes küzdelem után szép győzelmekkel gazdagították intézetünk eddigi sikereit. Mint legértékesebből, először a főversenyben (korlát-távolugrás, összetett verseny) elért eredményről kell megemlékezni, ahol csapatunk: Schummel Rezső, Müller József, Danzer Jenő VIII., Freund Pál VII., Krizmanich János, Konráth Árpád VI, Varga Ferencz és Beck Gusztáv V. osztály tanulói a kilencedik helyre küzdötték fel magukat, amivel intézetünknek diszoklevelet nyertek. A füleslabda játékban pedig elismerő oklevelet, míg mintacsapatunknak a lovon kifogástalanul bemutatott gyakorlataiért kitüntető oklevelet ítélte meg a versenybíró. Az egyéni versenyekben elért eredmény pedig arról tesz tanúságot, hogy intézetünk a tömegképzés mellett — mely a tulajdonképpeni főcél — sem feledkezik meg az egyének szabadabb fejlődéséről.

A póznamászásban első lett Schönbauer Frigyes V. oszt., a 80 méteres síkfutásban első Varga Ferencz V. oszt., a 100 méteres síkfutásban második Anoreska Henrik VI., a súlydobásban második Danzer Jenő VIII. osztályu tanuló. Az első győztes ezüst-, a második pedig bronz-érmert nyert.

A verseny után való nap, 27-ikén reggel 7 órakor indultunk vissza Sopronba, a jól végzett munka megnyugtató tudatával, ahova délután 3 órakor érkezünk meg.

Intézetünk hagyományá vált szokásához híven az idén is a tornavizsgálatot a Városliget mellett fekvő játszótéren, június 15-én délelőtt tartotta meg a nagyszámban összegyűlt érdeklődő közönség és az egész tanári kar jelenlétében, a következő sorrenddel.

1. Felvonulás és oszlopokba felállás.
2. Himnusz.
3. Az összes tanulók szabadgyakorlatai.

4. A négy alsó osztály szertornázása (osztálytornázás).

5. A felső osztályok tanulóiból alakított mintacsapat tornázása korláton.

6. Versenyek: a) sík- és gátfutás, b) rudugrás, c) lótorházás, d) távolugrás. (b, c, d, közösverseny).

7. Füleslabda játék.

8. Szózat.

9. Elvonulás.

Reggel pont 7 órakor indult a tanulóifjúság az intézet udvaráról a játéktérre, ahol 1/19 órakor kezdődött a szabadgyakorlat, utána a versenysenyek tartattak meg.

Versenyekben elért eredmények körül különösen kiemelendő a távolugrásban a két győztes 5·25 és 5·20 m.-es ugrása. A versenyek után füleslabda játék volt az a) és b) csapat között, amely 1 : 0 eredménnyel végződött a b) csapat javára.

Játék után oszlopokba állott fel az ifjúság s a Szózat eléneklése után dobpergés mellett visszavonult az iskolába.

Kócza Géza.

A debreceni ev. ref tanítóképző tornaköre.*

Felügyelő tanár: Tóth Mihály.

A tornakör alakulógyűlését a felügyelő tanár jelenlétében 1906. okt. 3-án tartotta meg, melyen a szünidei fentartó-bizottság beszámolója után a tisztikar a következőképen alakult meg: elnök: Hoffman Márton IV. o., alelnök: Orosz Imre II. o., jegyző: Juhász Imre III o., pénztáros: Csendes Imre IV. o., választmányi tagok: Szentmiklósi Gyula IV. o., Juhász Imre III. o., Nyári József II. o., Zong Ferencz I. o., Előtornászokká a következő tanulók választattak meg: Fekete Imre IV., Szendi István III. o., Bordás Imre II. o..

A tagok száma ez isk. évben 118 volt. A tagok képzésére hetenkint a négy tornaköri gyakorló óra szolgált, melyeken a rendre és fegyelemre a választmányi tagok és előtornászok ügyeltek fel, amint őket erre a választmányi gyűlés elkötelezte.

A kör ügyeit a köz- és választmányi gyűlések intézték. Közgyűlés az alakuló gyűlésen kívül két ízben, választmányi gyűlés pedig három ízben tartott. A négy gyakorló órán kívül a kör tagjai a játékok begyakorlására alkalmas időben csoportokba összegyűlve vonultak ki a szabadba.

A tornakör ez isk. évben háziversenyt nem tartott, minthogy a f. évi május hó 26-án. Eperjesen tartott kerületi ifjúsági tornaversenyre való előkészület foglalta el az abban résztvevő tagok idejét.

A kerületi tornaversenyen két tanár vezetése alatt 30 tanuló vett részt s az általok elért eredmény a következő:

* Az Orosz István igazgató által szerkesztett értesítő után.

A) *Tömeges versenyben:*

1. A súlylökés—távolugrás összetett versenyében 8-as csapatunk, névszerint: Dávid Mihály IV. o., Borza Elemér IV. o., Gál Dezső IV. o., Hoffmann Miron IV. o., Végh Lajos III. o., Gál János III. o., Nyári József II. o., Nagy Sándor I. o., összesen 110.27 m. eredménnyel a hatodik helyre jutott. A csapat minden tagja bronzérmes, az intézet pedig első osztályú oklevelet kapott.

Jegyzet. A súlylökés 213 cm. es négyzetből történt, a csapat minden egyes tagjának két lökése volt és a nagyobbik számított; a távolugrás földről történt, két ugrás közül a nagyobbik számított.

2. Mintaesapattornászás a magas nyujtón 8-as csapatral. Egy előirt gyakorlatot kellett a csapat minden egyes tagjának végezni. 29 intézet közül intézetünk 32 ponttal hetedik lett s első osztályú oklevelet kapott.

3. Füleslabda-játék verseny 10-es csapatral. Az előmérkőzésben 2:0 arányban győzött a besztercebányai kir. kath. főgimnáziummal szemben. Az intézet másodosztályú oklevelet kapott.

4. A fabot-gyakorlat bemutatásáért intézetünk elismerő oklevelet kapott.

B) *Egyéni versenyben:*

1. 100 m. síkfutás: a csapatversenyben Nagy Sándor I. o., második lett, bronz érmes kapott.

2. Diszkoszvetésben: Nyári József II. o. ezüst érmes kapott.

Összes nyereseményünk tehát 4 drb. oklevél, 1 drb. ezüst érem, 9 drb. bronz érem.

A kör vagyoni állapota a következő:

Bevételek:

Mult évi pénztár maradvány	17 K 35 fill.	
Tagsági díjból befoly	28 " — "	
Kiadások fedezésére a takarékpénztárból	38 " — "	
Tőke kamatja	17 " 38 "	100 K 73 fill

Kiadások:

Elnöki utalványra	7 " 60 "	
Füleslabdára	16 " 42 "	
Diszkoszra	15 " 18 "	
Egy pár dobverőre	5 " — "	
Trombita javításért	6 " — "	
Pénztári könyvekre	2 " 90 "	
Takarékpénztárba bethett	30 " — "	
A kamat hozzácsatolva	17 " 38 "	100 K 48 fill.

Maradvány: — " 25 "

A 11,411. sz. tkp. könyvön . . . 458 " 86 "

A kör vagyona 459 " 11 "

Követelés tagsági díjakban . . . 84 " — "

A kör vagyona a követeléssel együtt 543 K 11 fill.

A kör zárógyűlését 1907. jun. 14-én tartotta meg, melyen a szünidei fentartó-bizottság tagjait következőleg választotta meg: elnök: Juhász Imre III. o., jegyző. Nyári József II. o., pénztáros: Orosz Imre II. o.

A győri Szt. Benedekrend főgymnásiumának tornaversenye.

A várva várt nap elérkezett. Fényes, vakító pompájú nap sugar hatalmas aranykékében omlott az esőtől megújult növényzetre. A kiskuti ut portengerét kellemes utta varázsolta át.

Délután 2 órától 4 óráig családok, kirándulók raja lepte el a Dunapartot, lesve a hajót, mely hosszú ut fáradalmaitól megmentse őket. Azonban hiába, hajónak hire-hamva sem volt. De hisz ez természetes is, mert nem kívánhatja a város polgársága, már csak gazdasági szempontból sem, hogy a gőzös, ha esős időben 5 koronáért befutik, a legszebb napos időben néhány száz koronáért is a közönség rendelkezésére bocsássák. Mi a manónak kellene a 300—400 korona, mikor 3—4 korona bevételt is lehet szerezni? A közönség tehát kénytelen volt gyalogszerrel nekiindulni az utnak. Kocsit is alig lehetett szerezni, mert a nagy és gyors szükségletben elkaptokták. De talán éppen e véletlen mutatja meg teljes mértékében azt a meleg és élénk érdeklődést, mit a közönség a főgymnasium ifjúságának minden nyilvános ténykedése iránt tanusított a a multban és egyre fokozottabb mértékben tanusit a jelenben. A város igazolatlan nemtörődömsége nem riasztott vissza senkit és a szokott nagyszámu közönség előtt folyt le a vizsga és verseny. Nem csodálkozhatunk ezen, sőt a legtermészetebbnak találjuk, hogy a nagyközönség is nyilvánosan elismerje és köszönetét ekképen legalább némileg lerójjja azok iránt, kikre az ifjúságnak testi, lelki nevelése bizva van — A lelkiekben, a tudományban való előhaladottságuk és kiképeztetésük más lapra tartozik. A testi épségnek fentartása, az egészség növelése és a serdülő testnek minden irányban való megaczelosítása azonban nem csekélyebb fontosságu és méltán érdemelnek hálát, kik ennek a czélnak elérésében fáradoznak.

Nem tudjuk, kiket emlitsünk az egész tanári kar egyetemességéből első helyen? Acsay X. Ferenc főgymnasiumi igazgató páratlan lelkesedéssel és szeretettel igyekszik megvalósítani a „Mens sana in corpore sano” elvét. Az ő, valamint Árvay Géza jeles szaktanár nevéhez fűződnek a tornászatnak kiterjedtebb és határozott irányban való fejlesztése, a versenyek létesítése, melynek nyilvánossága és jutalmakkal való egybekapcsolása nagyobb sikerek elérésére buzdítja az ifjúságot. De nemesak a valóságos vezetők, hanem a rend többi tagjai is részt vesznek a

fontos munkában és nem egy áldozatkész kézjutalmak adományozásával serkenti az ifjúságot.

A mai versenyre az igazgatón kívül dr. Kemény Kolumbán adományozott 10 drb. arany és ezüst Szent Benedek érmet. Nem hagyhatjuk figyelmen kívül még azt az igazán üdvös ujitást sem, hogy a kis szeminárium növendékei, kik eddig a tornázás alól fel voltak mentve, a többi tanulóval egyetemben végzik a testgyakorlatot, sőt a szemináriumban külön tornaszerek állnak rendelkezésükre. Az elismerés ezért dr. Molnár Ignác kanonok, dr. Karácson Imre és Szentiványi János igazgatókat illeti meg.

A verseny, mely minden tekintetbe dicséretre méltó volt, délután 3 órakor vette kezdetét. A szabadgyakorlatok egyöntetűsége, ütemessége, gyönyörködtető látványt nyújtott és nagy fegyelmélettségről tett tanúságot. Ezt követték a tulajdonképeni versenyek az alábbi eredménnyel:

Síkfutásban az alsó osztályok versenyében érmet szereztek: Tóth Vilmos I. a), Németh Ernő I. b), Takáts Kálmán II., Herter Márton III., Rácz József IV. oszt. tanulók. Döntő versenyben első volt Rácz József, második Herter Márton. A felső osztályok versenyében: Fábian Gyula V., Lenkey Lothár VI. és Stöger Jenő VII. oszt. tanulók. Ezek között döntő versenyben első Stöger Jenő, második Fábian Gyula, harmadiknak Lenkey Lothár vittek díjat.

Magasugrásban éremmel tüntették ki magukat: Csuki Lajos I. a) 120 cm., Popper Emil I. b) 130, Entzbruder Dezső II. 130, Szeitz Gotthárd III. 145, Despóth József IV. 155, Bangha Kálmán VI, 165. Mészáros Antal V. oszt. növ. pap 160 és Leitgeb Pál V. oszt. növ. pap 155 cm. magassággal.

Távolugrás és súlydobásban első lett Czigler László VII. o. 14'40, második Nagy József V. o. 13'50 és harmadik Juhász Mihály VI. osztályu tanuló 13'40 egységgel.

A távolugrás és súlydobás tartama alatt a négy alsó osztály szebbnél-szebb körjátékokban mutatta be minta-ügyességét. A verseny fénypontja azonban, mely a legnagyobb érdeklődést keltette, a rudugrás és füleslabdaverseny volt. Abban díjakat nyertek. I. Juhász József VI. o. 2'75 m., II. Erdődi Bakách István növ. pap VI. o. 2'70 m., III. Pamer Elek VI. oszt. tanuló 2'70 méter magassággal. A füleslabda-versenyben a VI. osztály vitte el a dicsőséget.

A versenyt a győztesek kihirdetése és a díjak kiosztása követte. Majd felharsant a „Szózat“ hatalmas dallama, mire a lelkesült ifjúság a katonaságnak is dicséretére való diszfelvonulás után elhagyta a verseny színterét.

Iskolák, főiskolák.

Egyetemi zászlóaljok. A Budapesti Egyetemi Athlétikai Club vezetősége a tanév elején lelkes és hazafiságtól áthatott felhívást bocsátott ki, melyben az ifjúságot az egyetemi zászlóaljok hazafias eszméjének igyekszik megnyerni. Amit a hatalom hasztalan követel — ugymond a felhívás — önként nyújthatja a hazafiui lelkesedés. A társadalomnak új életre kell ébresztenie a magyar nemzetben azt a hagyományos harci készséget, mely Magyarországot egykor a világ első hatalmasságai közé emelte. Vissza kell varázsolnunk azt a rég letűnt korszakot, mikor a magyar fiatalság szabad idejének legnagyobb részét fegyverforgatással töltötte s lovagi tornákon mérte össze vitézi képességét, tette próbára bátorságát. Így történt hogy mikor a Kárpátoktól az Adriáig végig hordozták a véres kardot, minden magyar föld szülte megálta a helyét s föle a király és haza nemcsak lobogó lelkesedést várhatott, de kézzel fogható tetteket. A hősök ideje lejárt; nemzetünk ősi fegyvereit kivette kezünkből a haladó idő s élüket bevonta a rozsdá. A puska-por korszakában mit ér hazafias lelkesedésünk, ha nem tudjuk forgatni a Nyugat diadalmas hódító fegyvereit? Mert mit ér a fiatalos tüztől kipirult arc, mit ér a szépen hangzó, imaszerű, szent fogadalom, ha amellet tehetetlenek vagyunk?! Mert hiába, többet jelent manapság egy hidegen számító fej, biztosan czélező szem, meg nem rezzenő kar, mint százaknak üres lelkesedése. Konkrét tetteket vár tőlünk az ország, nem csillogó illuziókat!

Az Egyetemi Athlétikai Club czéllövő szakosztálya keretében az 1907. évi október hó 20-án tartandó országos főiskolai czéllövő bajnoksággal kapcsolatosan alakul meg végleg a budapesti királyi magyar tudományegyetemi zászlóalj, melynek czélja, a czéllövő sport intenziv gyakorlása, terjesztése és fejlesztése révén, a magyar hadi erényeket megkedveltetni az ifjúsággal! A hazafias felhívás így végződik: Kibontottuk a zászlót, a nemes és tiszta ideálok zászlaját, sorakozzék alája mindaz, kiben magyar szív dobog. A német „Aggharezos Egyesületek“, az olasz „Tiro A Segno Nationale“, a svájci „Kadetten Corpsok“, az angol „Boys-Brigades“ az Unio „Nemzeti lövésztartaléka“ ugyanezt a czélt hivatottak szolgálni. Olaszország évente átlag két millió, Németország egy és fél millió, Svájc egy millió koronát fordít a polgári czéllövő sportra! Dánia 1903-ban 40,000.000 hadi töltenyt, Japán legutóbb is 100,000 fegyvert osztott ki e célra. Románia már a középiskolai ifjúságot tervszerűen készíti elő a hadi erényekre! Mi magyarok e téren még a kezdet legelején állunk! A magyar ifjúságnak először be kell bizonyítania, hogy méltó az állam támogatására! Mindnyájunknak vállvetve kell küzdeni azért, hogy a hazafias czél érdekében létesítendő társadalmi

szervezet életerősen bontakozzék ki s hogy a példán felbuzdulva, — a mint már a debreczeni országos diákkongresszus el is határozta — az összes magyar főiskolákon alakuljon főiskolai zászlóalj.

Czellövés. A Budapesti Egyetemi Athletikai Klub czellövő szakosztálya folyó hó 16-án tartotta nyolczadik házi mérkőzését Szemere Miklós cs. és kir. kamarás pusztaszentlőrinci lövőházában. A mérkőzők mindegyike tiz lövést tett a 400 lépésnyi (300 m.) távolságban levő öt körre beosztott s 60 cm. átmérőjű fekete körlapra. Első lett tiz találással Kovách József, második találással Prokop Sándor. Czentrumot (ötös kör) lőtt Kovách József és Prokop Sándor, négyes kört Frohner Román és Molnár Tibor dr.

Az erdélyi r. k. saturus székelyudvarhelyi főgimnáziumában, mint az értesítő írja, testi nevelés. A tanítás a gimnáziumi tanítás terve és a reá vonatkozó utasítások szerint eszközöltetett.

A tornát intézetünkben a tanulók nagy számánál fogva 8 csoportban kellett tanítani, s így minden osztály önállóan lett vezetve. Az I. és VIII. oszt. tanította Tamás Albert főgimn. r. és okl. tornatanár, ugyszintén a játékdélutánokat is az I—II. osztályokkal heti 2 órában. A II., IV. osztályt heti két órában Antal Áron. A IV. V. osztályt Major Lajos és a VI. VII. osztályt Kovácsy Jenő tanárok heti 2—2 órában. Major Lajos vezette a III—V. és Kovácsy Jenő a VI—VIII osztályban a játékdélutánokat.

Az utasítások értelmében a szertornázás a 4 alsó osztályban osztálytornázás, a 4 felső osztályban csapatornázás módszere alapján eszközöltetett.

A felsőbb osztályu tanulók az iskola év elején és végén erőméréseket végeztek. Az V—VI. oszt. növendékei ügyességmérés alapján és pedig pontegység szerint osztattak be, míg a VII. és VIII. osztály növendékei a felnőttéknél is szokásban levő erő és ügyesség mérés alapján osztattak be 10—12 tagból álló csapatokba előtornászok vezetésé mellett.

Az intézeti tornaverseny a tifuszjárvány miatt az idén nem volt megtartható.

Labdajáték.

Bajnoki lawn-tennis-verseny. Magyarországon [lawn-tennis bajnoka 1907. évre: Zsigmondy Jenő. A bajnoki mérkőzés lefolyása a következő volt: Zsigmondyval a bajnokságért az utolsó fordulóban Lauber Dezső mérkőzött, a ki az előbbi fordulóban könnyen verte meg a legjobbakat, mint Fabiny Istvánt, Tóth Edét, Gabrovitz Emilt. A közönség élénk részvétele mellett folyt le. Az első set-et 6 : 1-re nyerte meg Zsigmondy. Zsigmondy már a fáradtság jelei mutatkoztak, de egy végső erőfeszítéssel megnyerte a második és negyedik set-et s így a bajnokság sorsa az ő javára dőlt el.

Bajnoki mérkőzések. Mult vasárnap kezdődött a Magyar Labdarugó Szövetség hivatalos bajnoki saisonja. A bajnoki mérkőzéseken legtöbb goalt, tizet, a Ferencvárosi Torna Club csapata rugta. Szép reményekre jogosít a másod-osztályu bajnokságban szereplő Nemzeti Sport Club 8 : 0 arányban aratott győzelme.

Az eredmények a következők:

I. osztályu bajnokság.

Magyar Testgyakorlók Köre — Törekvés 5 : 1.
Ujpesti Torna Egyesület — Typographia 2 : 6.
Ferencvárosi Torna Club — Föv. TC 10 : 4.

II. osztályu bajnokság.

Nemzeti Sport Club — III. ker. T. és VE. 8 : 0.
KAOE. — URAK. 3 : 3.

III. Szövetségi dijmérkőzések.

MTK II. — Törekvés II. 4 : 1.
BTC II. — MAC II. 1 : 0.
UTE II. — Typographia II. 3 : 2.
Nemzeti SC II. — IX. ker. T. és VE II. 6 : 2.
FTC II. — Föv. TC II. 4 : 1.

A vidéki kerületi labdarugó bajnokság. A Magyar Labdarugó Szövetség most szervezi a vidéki kerületi bajnokságokat.

A vidéki kerületi bajnokság kiírása remélhetőleg nagy lendületet fog adni a labdarugás vidéki fejlődésnek is. A vidéki bajnokságok ügyében a vidéki egyesületek képviselői még júniusban egybegyültek Budapesten és közösen szabálytervezetet dolgoztak ki. A szabálytervezet főbb pontjai a következők:

Az igazgató-tanács, 1907. szeptember 15. napjától kezdődő hatálylyal a kötelekébe tartozó vidéki egyesületek részére országgrészenként (észak, kelet, nyugat, dél) vidéki bajnokságot rendez.

Az egyes bajnokságok csak akkor tartandók meg, ha minden kerületben legalább három egyesület vesz részt. A kerületi bajnokságért nevező csapatokban csak a M. L. Sz. intéző bizottsága által igazolt és igazolójeggyel ellátott játékos vehet részt. A kerületi bajnokságokra a nevezés minden évben június 8-án ejtendő meg. A sorsolást a középponti intéző-bizottság ejti meg, a mitől a résztvevő egyesületek minden év július 1-ig értesítendő.

A kerületi bajnokság őszi—tavaszi fordulóra osztandó be. Őszi forduló szeptember 15-től december 1-ig, a tavaszi forduló április 1-től június 15-ig tart.

A nevező egyesületek, a kisorsolt egyesületek mindegyikével tavasszal egyszer, ősszel egyszer tartoznak mérkőzni. A mérkőzés helyét a középponti bizottság akként állapítja meg, hogy az őszkor az egyik városban tartott mérkőzés, tavaszkor a másik városban megismétlendő.

A kerületek küzdhetnek Magyarországon bajnokságért is, amennyiben ama szándékukat az illető év június 20-ig bezárólag a M. L. Sz. intéző-bizottságának bejelentik. Az esetben a bizottság az illető év

ulus 1-ig jelentkezőket a selejtező módszer szerint páronként beosztja és a beosztásból kikerülő végleges kerületi győztes jogositva van a döntő mérkőzés után nyolcnapra a budapesti I. osztályu bajnokságot a M. L. Sz. vezetőségéhez intézett bejelentése útján kihívni és köteles a mérkőzést az illető év december 1-ig lejátszani. A kerületeknek egymásközi mérkőzése a középponti intéző-bizottság által meghatározandó vidéki pályán játszandók le.

A Magyarország bajnokságáért folyó kerületi mérkőzésnek föltétlenül Budapesten kell lefolynia.

Nemzetközi mérkőzés. A Haagsche Vootball Vereeniging Bécsben a Wiener Athletiksport Clubbal mérkőzött. A hágai csapat játéka Bécsben rendkívül tetszett, habár a W. A. C.-al szemben 4 : 1 arányban elég érzékeny vereséget szenvedett. Az első goalt a Haagsche V. V. rugta, de half-time kor a bécsiek már 2 : 1 arányban vezettek és a második félidőben még két goalt lőttek Hága kapujába.

MTK győz FTC felett 4 : 2. Roskadásig megtelt tribünök előtt a MTK jubiláris athletikai ünnepének keretében került eldöntésre a bajnoki mérkőzések egyik legfontosabbika a MTK—FTC match.

A jubiláris ünnep méltó befejezéseképen a MTK leverte kemény ellenfelét s így a bajnokságban előre láthatólag közte s a MAC között fog eldőlni az elsőség kérdése. A győzelem megérdemelt volt. Noha Koltai s Károly helyén tartalékok szerepeltek, a csapat tüzzel, lelkesen játszott s tényleg jobb volt ellenfelénél, melyet az első kapott goal szemmel láthatólag igen deprimált. A játék elején a FTC erősen offenzív s két kornert is ér el, de a MTK védelme helyén van. A MTK néhány támadását a pompással játszó Rumbold—Manglitz pár szereli le, de Weisz labdáját Rumbold elhibázza s a higgadt Döme a habozó Fritznek goalt lő. Az addig igen jó s nyugodt FTC védelem ideges lesz s láthatólag kapkod, a halvesor által támogatott csatársor azonban elég hevesen támad, de Csüdör, Nagy s Domi mindent védenek.

A játék eléggé változatos, de a FTC védelem bizonytalan játéka folytán MTK támadása veszélyesebbek s a félidő vége felé Biró egy a kapus által kivédett labdát a goalba lő. Félidő 2 : 0. A második félidő elején változatlanul erős tempó s már az 5. percben eredményt hoz a MTK szép támadása Kürschner, Weisz s Döme révén. A FTC erős támadása Domin török meg, míg Kürschner finoman előreadott labdájáért összeszalad a kapus s a két back, mialatt Döme a negyedik goalt rugja. Sebestyén gyönyörű játéka után Fritz kirohan a kapuból s az erős lövést rumbold kézzel védi, mit az oldalt álló bíró nem lát meg, ami persze a közönség MTK párti részénél nagy zugást okoz.

Az iram kissé lankad, mert a MTK fáradni kezd. FTC ismét offenzívába jut s Korodi szép lövése czélt

ér, majd pár perc múlva a FTC egy scrimmageból a második goalt éri el. A félidő végéig elég változatos a játék s bár FTC többet támad s MTK egy tizenegyest is rug, eredményt már egyik fél sem ér el. Biró Müllender Sándor (NSC) volt, ki sok jóakarattal s igazságosan bíraskodott ugyan, de szembetűnően zavarban volt egyrészt a mérkőzés fontossága, másrészt a közönség lárma miatt. Már itt megjegyezzük, hogy a szomorú bíró-viszonyok iszen megfogják bénítani labdarugósportunk fejlődését. Tapasztalt jó bíránk alig vannak s most minthogy Fehéry játszik, Szüsz pedig manager, Herczog az egyedüli igazi jó bíránk. Nem értjük, hogy miért nem bíraskodnak régi tekintélyes bíránk, Lauber, Lindner, Schubert, Speidl stb. Igen szomorú, hogy a bajnoki mérkőzések egyik legfontosabbikának a vezetésére nem akad más bíró, mint Müllender, ki ugyan nem rossz bíró, de még nem termett ilyen nehéz feladatokra.

A másik ok, ami a football-sportunk dekadenciáját fogja okozni, az, hogy csapataink nem tanulnak stílust. Sajátságos, hogy mikor két, mondhatni legkiválóbb csapatunk játszik, melyekben csupa jó egyéni játékos szerepel, alig látunk egy kis kombinációt, tervszerűséget. Nincs semmi, amiről ráismerhetnénk, így játszik a MTK, így a FTC. Régebben, holott játékosaink technikája nem volt ily fejlett, tisztán megkülönböztethető volt a MTK lassu szép passjátéka, a FTC gyors összjátéka, a BTC hosszú labdái s lerohanásaival. Ma erről szó sincs. Stílust, jellegzetes játékot, vagy legalább is erre való törekvés egyedül a MAC-nál látunk. Szomorú, hogy az angoloktól kiknél ép a kombináció s összjáték a fő, erre vonatkozólag semmit sem tanultunk el. A csapatok kiállnak minden sistéma, előzetes terv nélkül, hogy majd lesz, ahogy lesz. Majd dribblizik Károly, vagy lórohan Braun s ha valaki a goal előtt lesz, az majd lő s ha a kapus ki nem védi, hát lesz goal is. S amellet a csapat gerince, a halvesor, mindkét csapatnál briliáns. De lehetnek bármily jó játékosaink, aminthogy vannak is, amíg az összjáték csak épen ösztön- s alkalmyszerűleg fog felcsillámlani a csapatokban minden rendszer nélkül, addig eredmények nem lesznek. S ezen előreláthatólag úgy lehet majd segíteni csak, ha az egyletek trénereket szerződtetnek. A Slaviánál Madden, a MAC-nál Gillemot példája megmutatta, hogy mit ér egy tréner. Ha egyleteinknek szívükön fekszik a football fejlődése, akkor más mód nincs. A gentleman manager is érhet el eredményt csapatával, önthet belé, lelkesedést is, mint ahogy látható volt legutóbb, hogy a Szüsz által manageirozott csapat Károly hiánya dacára is tudott jelentős eredményt produkálni, de abszolút fejlődés csak trénerrel érhető el, ki kellő idővel s a megfelelő rutin s nagyobb szakértelemmel rendelkezik.

A MTK-nál igen jó volt Csüdör s Sár, Virág

nagyon agilis volt s Bányai is sok ambícióval helyettesítette Károlyt. Nagy sokat mentett, de sokat kalandozott a mezőnyben, mi a halfokat hátráltatta munkájukban.

Kürschner, Sebestyén, Weisz s Domi a szokott jók voltak, míg Biró még mindig jobb half, mint csatár. A FTC-nál a halvesor a lelke a csapatnak, de Weinberger tulerélyes. A csatársor hibája a kombinációhiány, de Schlosser s Korodi egyénileg jók. A két Braun közül az inósebb volt jobb, de Sár igen jól fedezte, ép úgy, mint Weisz Ferenczet Virág, úgy hogy veszélyesekké nem válhattak.

Magyar Athletikai Club 5 : 2 győz Typographia Sport Club felett. A margitszigeti pályán vasárnap a Magyar Athletikai Club második bajnoki mérkőzését tartotta a Typographia ellen s noha győzött, játéka kellemetlen meglepetést szerzett a kék-sárgák híveinek. Az első pár perczben a MAC. játéka élénken emlékeztetett tavaszi kitünő formájára. Lassanként azonban bizonyos kedvtelenség vett erőt a csapaton, játéka bizonytalanná vált, támadásaiból hiányzott a lendület és a folytatólagosság. Valószínű, hogy az elbizakodottság nagy részben oka a csapat vasárnapi játékának s így talán ezt még nem lehet őszi formája fokmérőjének tekinteni. Kétségtelen azonban, hogyha tavaszi nagy eredményeit meg akarja ismételni, akkor nem elég jóságának tudatában kiállni a pályára, hanem az első perctől az utolsóig komolyan, erejének teljes megfeszítésével kell játszania. A Typographia látva ellenfelének könnyelmű, felületes játékát, teljes erejével fekiútt bele a küzdelembe s közvetlen a befejezés előtt a MAC. három goaljával szemben, kettőt lőtt. Ez felrázta kissé a MAC. csapatát, amely erre négy percz alatt két goalal felelt. A második csapatok mérkőzése 5 : 1 arányban a Typographia győzelmével végződött. Mindkét mérkőzést közmegelegedésre Pick Pál vezette.

Torna, atletika, vivás.

Athletikai verseny. A Budapesti Torna Club atletikai versenyén mult vasárnap a millenáris pályán a MOTESz kebelébe tartozó egyesületek athletái teljes számban vettek részt. A döntő mérkőzések közül kiűnt Bodor Ödön igen könnyű győzelmé az 1500 m-es síkfutásban, Somody István 174¹/₂ cm-es magasugrása és Luntzer Györgynek versenyen kívül elért 40 m. 48 cm-es diszkoszvetése.

A részletes eredmény a következő;

I. száz méteres síkfutás. 1. Ludinszky (BTC) 10·3 mp. 2. Scheer Kornél (BTC). II. Gerelyvetés. 1. Jessina Ferencz (PTE) és Paulin János (III. ker. T. és VE) 37·07 m. III. Magasugrás. 1. Somody István (KEAC) 174·5 cm. 2. Dánér (BBTE), Szegedy (KEAC).

IV. Háromszáz méteres síkfutás. 1. Lichteneckert (Székesfehérvári TC) 36·4. 2. Szalay Ernő (BKTE) V. 1500 méteres síkfutás. 1. Bodor Ödön (Postás) 4 p. 21·9 mp. 2. Penninger Gusztáv (Postás). VI. Távoulgrás. 1. Kövesdy (BBTE) 617·5 cm. 2. Tihanyi 607·5 cm. VII. Diszkoszvetés. 1. Luntzer György (PTE) 39 93 versenyen kívül 40·48. 2. Jessina Ferencz (PTE). VIII. 3000 méteres gyaloglás. 1. Drubina István (BTC) 15 percz 40 mp. 2. Lapos Sándor (Szabadkai SE). IX. 4×100 méteres stafétafutás. 1. BTC 47·9 mp. 2. BBTE. X. 400 méteres gátfutás. 1. Kovács Nándor (BBTE) 1 percz 2 és egyötöd mp. 2. Bartkó Jenő (Postás).

A Tornaszövetség új elnöke. A Magyarországi Testegyző Egyesületek Szövetsége legutóbb tartott rendkívüli közgyűlésén elnökül Nagy Emil dr. országgyűlési képviselőt választotta meg.

A Pozsonyi Torna-Egyesület versenye. A PTE. október hatodikán délután 1/2 órakor nemzetközi atletikai versenyt rendez a MOTESz szabályai szerint. Eldöntésre kerül:

100, 400 és 1500 méteres síkfutás, 200 méteres gátfutás Pozsony szab. kir. város bajnokságáért és Albrecht királyi herczeg vándordijáért, négyszer 100 méteres staféta síkfutás, 3000 méteres gyaloglás, sulydobás hatos csapat és egyéni verseny, diszkoszvetés Pozsony város bajnokságáért, gerelyvetés Pozsony város bajnokságáért és a pozsonyi hölgyek vándordijáért, távolugrás, távolugrás helyből és magasugrás. Ifjúsági versenyek: 80 méteres síkfutás, magasugrás és diszkoszvetés.

Nevezések a Pozsonyi T. E. címére Pozsonyba küldendők.

Országos atletikai verseny Temesvárott. Mult vasárnap a Temesvári Athletikai Klub országos atletikai versenyt rendezett. A versenynek legfontosabb eredménye a rudugrás volt, amelyben Szatmáry Kálmán, az Aradi Athletikai Klub tagja, megjavította az országos rekordot. Az országos rekord ugyanis eddigelé 3.36 m. volt, a tegnapi versenyen azonban Szatmáry 3.40 métert ugrott

A verseny lefolyása a következő volt:

I. Száz yardos síkfutás. 1. Lengyel Ede (TAK). 10·8 mp.

II. Távoulgrás. 1. Veres Sándor (MAC) 607 m.

III. 220 yardos síkfutás. Handicap. (Handicaper: Lindner Ernő) 1. Radocsay Mór (TAK) 18 m. tételny.

IV. Diszkoszvetés. Délmagyarország bajnoksága. 1. Alt János (AAK) 36 m.

V. Gerelyvetés. 1. Alt János (AAK) 35·95 m.

VI. Negyed angol mértföldes síkfutás. 1. Veres Sándor (MAC). A második helyért Duffner János (AAK) és Réty Gyula (TAK) küzdöttek. Réty Duffner ellen óvást emelt, mert keresztezte és emiatt Réty elbukott. A jury helyet adott az óvásnak és a második helyért

ujra lefuttatta Dufinerrel és Rétayval a távot. Rétay kiált versenyközben és a második hely Duffneré lett.

VII. Sulydobás. 1. Kéri József (SzAK) 11.19 m.

VIII. Rudugrás. 1. Szatmáry Kálmán (AAK) három méter negyven cm.

IX. Egy angol mértföldes síkfutás. Délmagyarország bajnoksága. 1. Belu Sándor (TAK)

X. Egy angol mértföldes gyaloglás. 1. Manglitz Ferencz (FTK).

Uj két angol mértföldes rekord. Lovas Antal, a Budapesti Athletikai Klub tagja, szeptember 13-án Sztankovics Szilárd és Lindner Ernő, a Magyar Athletikai Szövetség atlétikai szakosztályának elnöke, illetőleg előadója jelenlétében két angol mértföldre (3218 méter) rekordkísérletet tett, amely sikerrel járt. Lovas ugyanis a Nagy József által tartott 10 p. 38³/₅ mp.-es rekordot 10 p. 35²/₅ mp.-re javította meg.

Fővárosi Vivó-Club a nyári szünet után mult hétfőn kezdte meg új évadját. Már az első estén a régi kipróbált vivógárda számos ismert tagja jelent meg a klub termeiben s a jelek után ítélve a Fővárosi V. C. sportélete igen élénknek ígérkezik. A tagok kiképzését s a vivás vezetését az idén is a klub ismert mestere Torricelli Angelo végzi, a ki mindennap a tagok rendelkezésére áll.

Távfutás Rouen—Páris. Párisban mult vasárnap Rouen-től Párisig 155 kilométer távolságon amatőr-távfutást rendeztek, a melyet Cipot (Páris) nyert meg 15 óra 30 percz alatt. Második Orphec 16 óra 45 percz alatt és hamadik Drussy 16 óra és 50 percz alatt.

A Debreczeni Torna-Egylet versenye. A mult vasárnap tartott debreczeni atletikai verseny szép sikerrel folyt le. A részletes eredmény a következő volt:

I. Hatvan yardos síkfutás. 1. Kiss István (DAAC) 0.4 mp.

II. Magasugrás Felsőmagyarország bajnokságáért. 1. Vadon Géza (DTE) 170 cm.

III. Negyed ang. mfd. síkfutás. Felsőmagyarország bajnokságáért. 1. Sz. Futó Sándor (DTE) 56 mp.

IV. Sulydobás Debreczen város bajnokságáért. 1. Mudin Imre (DTE) 12.26 m.

V. Fél ang. mfd. síkfutás. 1. Vanget Gyula (MAC) 2 p. 9.7 mp.

VI. Sulyemelés Felsőmagyarország bajnokságáért. 1. Vilmos Béla (DTE) 70 kg., jobb és 70 kg., bal kézzel, két kézzel 100 kg. Összesen 240 kg.

VII. Helyből magasugrás. 1. Mudin Imre (DTE) 140 cm. Országos rekord.

VIII. Diszkoszdobás, junior 1. Mudin Imre (DTE) 33.45 m.

IX. Egy ang. mfd. staféta. (4-szer 402 és fél m) 1. DTE. (György, Tolnai, Horváth, Futó) 4 p. 1 mp.

X. Helyből távolugrás. 1. Mudin Imre (DTE) 286 cm.

XI. Gerelyvetés (vidékiek részére) 1. Mudin Imre 36.05 m.

XII. Kétszázhusz yardos síkfutás (handicap). 1. Nováky Gábor (KAC) 22 y. előny 23.4 mp.

A Magyar Testgyakorlók Körének jubiláris atletikai versenye. A Magyar Testgyakorlók Köre abból az alkalomból, hogy most lépett fenállásának huszadik évébe, jubiláris versenyeket rendez. A mult vasárnap nagyszabásu uszóversenyét tartotta meg, melynek fényes sikeréről már beszámoltunk, most vasárnap pedig atletikai versenyt rendez, melynek sikere tulajdonképpen összes eddigi versenyeit. A MTK büszke lehet arra a szeretetre, melylyel a közönség elhalmozta. Mert atletikai versenyen ilyen nagy tömeget még soha sem láttunk, s kétségtelen, hogy ez a különös érdeklődés, a MTK becsületos, önzetlen és fáradtságos munkájának az elismerése volt.

A jubiláris versenyhez méltó volt annak a díjazása. A sportmecénások sorra felvonultak és szebbnél szebb tiszteletdíjakat tűztek ki a versenyekre; a MTK-nek sikerült e versen iránt oly érdeklődést felkelteni, ami csak javára lehet a magyar sportnak. A klub társadalmának előkelősége is igen szépen volt képviselve s különös feltűnést keltett Kornfeld Zsigmondnak és családjának megjelenése, akik ez alkalommal sport barátaik közé kerültek. — A versenybíróóság dr. Gerenday György és Brüll Alfrédal az élén, valamint a rendezőség szépen felelt meg hivatásának és az ő érdemük, hogy a tartalmas program oly simán és gyors egymásutánban folyt le.

A verseny kimagasló eseménye a sulyemelés bajnokság volt, melyben kiváló atletánk, Weisz Richárd aratott szép győzelmet, megjavítva az országos rekordot. Szépen szerepelt a Debreczeni AAC, mely megnyerte a sulydobó csapat- és egyéni versenyt, és a 100 yardos síkfutást kitünő idő alatt. Gyönyörű eredményt ért el Veres (MAC) a távolugrásban, (6 m. 64 cm.). mig az MTK megnyerte a Duna Evezős Egylet és alapító tagjainak vándordíjait

Részletes eredmény a következő:

Délelőtt.

Kalapácsvetés

1. Mudin István MAC 35 : 25.

2. Weisz Richárd MTK 32 : 20.

3. Radó Arthur MTK 26 : 90.

Indultak még: Előd József MTK 20 : 80.

4×220 yard staféta előfutamai:

1. Előfutam. 1. MAC A) 1 : 43. 2. MTK B).
- II. Előfutam: 1. MTK A) 2 : 02²/₅.
- III. Előfutam: 1. MAFC A) 1 : 39²/₅. 2. MAC B).

Súlyemelés Magyarország 1907. évi bajnokságért.

Lökés jobb karral: Weisz Richárd MTK. MTK 90 kg. balkarral 80 kg.

Telegdy Tibor MTK jobb karral 50 kg., bal karral 45 kg.

Czaih Kornél MTK jobb karral 65 kg., bal karral 50 kg.

Súlydobás ötösesapatoknak:

1. Debreczeni AACI 22 pont. (Székelyhidy, Zsol-táros, Kovács, Igyártó, Tarpay).
2. MTK 55 pont.
3. A MC. 61. pont.

Délután.

100 yardos síkfutás.

I. Előfutam:

1. Kiss István Debreczen 11 mp.
2. Radóczy Károly MTK.
3. Bertalan István MAC.

II. Előfutam:

1. Déry Emil MAFC 10⁴/₅.
2. Péchy Ernő MAC.
3. Simon Pál MAC.

Döntő futam:

1. Kiss István Debreczen 10²/₅.
2. Simon Pál MAC.
3. Radóczy Károly MTK Küzdelem után fél yarddal nyer, mell szélességgel harmadik.

Súlydobás:

1. Székelyhidy Béla Debreczen, 12 : 34.
2. Kovács Ödön Debreczen. 11 : 09.
3. Mudin István MAC 11 : 05.

Súlyemelés Magyarország bajnokságáért, lökés két karral:

Weisz Richárd MTK 130 kg.
Telegdy Tibor MTK 60 kg.
Czaih Kornél MTK. 80 kg.

Végeredmény tehát:

1. Weisz Richárd MTK. lökött összesen 300 kg.
2. Czaih Kornél MTK. 195 kg.
3. Telegdy Tibor MTK 155 kg.

Távolugrás ötös csapatversen:

1. MTK 27 pont. (Holics 6 : 40, Röck 6 : 26, Schiller 6 : 5, Weisz 5 : 78, Antal 5 : 73).
2. MAC 25 pont.

Egyénileg:

1. Peres Sándor MAC 6 : 64.
2. Holics Ödön MTK 6 : 40.
3. Röck Ede MTK 6 : 27.

3206. yardos síkfutás:

1. Radóczy Károly MTK 34 mp.
2. Déry Emil MAFC.
3. Vangel Gyula MAC.

A versenyt kétszer futották, mert az első futamot, melyet Helmich Miksa CTE nyert, megsemmisítették. Helmich másodsor nem indult.

Diszkoszdobás:

1. Antal Pál MTK 36 : 78.
2. Mudin István MAC 35 : 05.
3. Radó Arthur MTK 31 : 55.

120 yardos gátfutás:

1. Médgyessy Iván MAC 17²/₅
2. Hoffer István MTK.
3. Röck Ede MTK.

Holics Ödön, kinek gvőzelmi esélyei voltak, az utolsó gáton felbukott

Negyed angol mértföldes síkfutás handicap:

1. Merényi Lajos MAC 53⁷/₅. (30 m. e.)
2. Hamma Pál MAFC (24 m. e.)
3. Asztalos Gyula MAFC (30 m. e.)
4. Lovas Antal BAK (17 m. e.)

4×220 yardos staféta döntő futamai:

1. MAC csapata 1 : 38²/₅. (Vangel Gyula, Veres Sándor, Simon Pál, Bertalan Zoltán.)
2. MAFC.
3. MTK.

A Dunaeevezős Club vándordiját, mely a versenyen legtöbb pontszámot elért egyletnek jut a MTK. nyerte 26 ponttal.

- 2 MAC 17 ponttal.
3. Debreczen 6 ponttal.
4. MAFC 4 ponttal.

A Budapesti (Budai) Torna-Egylet atletikai versenye. Az elmúlt vasárnap rendezte a BBTE őrsi atletikai versenyét a széna-téri sporttelepen nagyszámu közönség jelenlétében. A verseny igen jól sikerült, az egyes versenyszámokban nagy mezőnyök indultak s a győztesek kiváló eredményeket értek el. A versenyen három vándordij került eldöntésre. A

honvédelmi miniszter díját a BBTE jeles magasugró csapata nyerte meg igen jó átlaggal, Darányi Ignác földmívelési miniszter vándordíját Lichteneckert László a Székesfehérvári TC tagja nyerte meg, míg a székesfőváros értékes díját Bodor Ödön a Postások e kiváló klasszisu futója nyerte meg véglegesen együletének. A nap legkiválóbb eredménye Luntzer Györgynek 39:54 m. diszkoszdobása és Kovács Nándornak a 110 méteres gátfutásban elért 16 háromtized mp. ideje. A rendezés a megszokott jó volt. A verseny befejeztével dr. Nagy Emil orsz. képviselő lendületes szavak kíséretében osztotta ki a díjakat.

Részletes eredmény a következő:

100 méteres síkfutás.

I. Előfutam:

1. Scheer Kornél (BTC) 11:7 mp.
2. Hámos Loránt (BBTE).
3. Toldy Gaszton (Postás). Indult még Fömmel Lajos (BBTE).

II. Előfutam:

1. Ludinszky Lajos (BTC).
2. Szalay Ernő (Kób. TE).
3. Horner Andor (BBTE). Indult még Ogayanov Szeptovár (Szabadkai SE).

A döntőben:

1. Scheer Kornél (BTC) 11:7 mp.
2. Hámos Loránt (BBTE).
3. Ludinszky Lajos (BTC).
4. Szalay Ernő (Kób. TE).

Egy méterrel nyerve ugyanannyival harmadik és negyedik.

Magasugrás csapatverseny honvédelmi miniszter vándordíjáért.

1. BBTE (Dáné 174 cm., Kovács 167 és fél cm., Schiller 153 és fél cm., Tomits 159 és fél cm., Gerhauser 155 cm. és Kozák 155 cm.),
2. BTC.

Egyénileg:

1. Dánér Béla (BBTE) 174. cm.
2. Blazsek Ferencz (BTC) 170 cm.
3. Lichteneckert László (Székesfehérvári TC)

170 centiméter,

Indult még Szegedy Géza (KEAC) 159 és fél cm.

Gerelyvetés, hét induló.

1. Paulin János (III. k. TVE) 37 m. 55 cm.
2. Luntzer György (Pozsonyi TE) 37 m. 37 cm.
3. Csalotzky Károly (BBTE) 36 m. 92 cm,

400 méteres síkfutás.

1. Bodor Ödön (Postás) 54:3 mp.
2. Bartkó Jenő (Postás).
3. Kertész Béla (KAOE).

Indult még Lichteneckert (Székesf. TC), Rozsák (BSC), könnyen két méterrel nyerve, 20 méterrel harmadik.

Összetett verseny Darányi Ignác földmívelési miniszter vándordíjáért, (diszkoszdobás és távolugrás).

Diszkoszvetés egyéni tizenegy induló.

1. Luntzer György (Pozsonyi TE) 39 m. 57 cm.
2. Jessina Ferencz (Pozsonyi TE) 37 m.
3. Koczán Mór (BTC) 35 m. 34 cm.

Távolugrás egyéni hat induló:

1. Kovács Nándor (BBTE) 6 m. 47 cm.
2. Kövesdy Géza (BBTE) 6 m. 42 cm.
3. Lichteneckert László (Székesf. TC) 6 m. 28 cm.

Az összetett verseny eredménye:

1. Lichteneckert László (Székesf. TC) dobott 32 m. 57 cm., ugrott 6.28 m.-t.
2. Kovács Nándor (BBTE).
3. Holtversenyben Luntzer György (Pozsonyi TE) és Szegedy Géza (KEAC).

Súlydobás, tizenegy induló:

1. Dávid Mihály (BBTE) 12 m. 19 cm.
2. Schiller Gyula (BBTE) 11 m. 76 cm.

110 m. gát a BBTE vándordíjáért. Három induló.

1. Kovács Nándor (BBTE) 16 3:10 mp.
 2. Bendy Alajos (BBTE),
 3. Tomics Miklós (BBTE).
- Tizenöt méterrel nyerve.

1000 m. síkfutás a székesfőváros díjáért, két induló:

1. Bodor Ödön (Postás) 2 p. 50 9:10 mp.
 2. Nagy István (BBTE).
- 100 méterrel nyerve.

Sport-irodalom.

A Magyar Vizi Sport legújabb száma érdekes és változatos. A cikkek közül a szegedi reggataról szólót, Vida Henrik fejtegetéseit a müugrásról, Halmay érdekes jelentését a 100 yardos angol bajnokságról, a bécsi, abbáziai és FTC versenyekről szólót, a Tizenhét nap a Dunán című naplót és a szokatlan nagymennyiségű bel- és külföldi híreket emeljük ki.

Az összes fővárosi és vidéki elemi-, polgári-, közép-,
felsőbb leány-, kereskedelmi és magán iskolákban

használatban levő

TANKÖNYVEK ÉS SEGÉDKÖNYVEK

a legújabb kiadásokban kaphatók

**Magyarország legrégibb és legnagyobb
TANKÖNYVKERESKEDÉSÉBEN:**

LAMPEL R. KÖNYVKERESKEDÉSE

(Wodianer F. és Fiai) részvénytársaságnál

BUDAPEST, VI. Andrásy-út 21. szám.

Postai megrendelések a beérkezés napján elintéztetnek.

Személy hitel!

Kezes és kezes nélkül katonatisztek-, papok-, lekések-, udvari-, állami-, megyei- és magántisztviselők, tanítók, kereskedők, iparosok, nyugdíjogosult hölgyek, kereskedelmi alkalmazottak és magánosoknak $\frac{1}{4}$ —20 évig terjedő időre havi, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ és egész évi tőkekamat törlesztéssel!

Különlegesség: A páris-bécsi enquête értelmében tőkésitem a jövedelmet.

4% ! 4% ! 4% ! 4% !

Jelzálog hitel!

300 koronától feljebb I. II és III. helyre, földek-, városi- és vidéki házak, nyaralók, gyárak, fürdőépületek, malmok, ásványvizek és egyéb források és kőbányákra, a becsérték $\frac{3}{4}$ részéig.

Építési hitel!

építésfélben levő ingatlanokra 2—3 részletben, oly arányban a a mily arányban az építkezés előre haladt!

Bank és magánadósságok konvertálása!

Előnyösen! Szolid alapon és gyorsan eszközlöm mindezen fenti műveleteket elsőrangu bel- és külföldi intézetek által.

Elsőrendű ajánlatok!

Kérjen prospectust

Válaszbélyeg melléklendő!

MELLER L. EGYED

BUDAPEST, V., Koháry-utca 19.

Telefon-Interurban 46—31.

PÉNZ!

PÉNZ!

A Magyar Nép Művészete

szakértők és művészek
közreműködésével írta

MALONYAY DEZSŐ.

ÖT KÖTETBEN, TÖBB SZÁZ
POMPÁS SZINNYOMATÚ
TÁBLÁVAL ÉS MŰMELLÉK-
LETTEL; EZREKET MEGHA-
LADÓ A SZÖVEG KÖZÉ
ccc NYOMOTT KÉPPEL. ccc

KIADJA:
A
FRANKLIN-TÁRSULAT
BUDAPESTEN.

A most megjelenő első kötet a kalotaszegi vidéket, annak népét, viseletét, falusi életét, építészetét pásztor- és iparoskészségeit, házi iparművészetét (szövés, fonás, varrás, himzés, agyag-, fa-, csont-, bőr-, fémművesség, szobrászat stb.), templomait, temetője művészetét s népies eredetű műemlékeit ismerteti.

Az ezrekre menő illusztrációk a helyszínen gyűjtött és készült rajzok, tervek, fényképek kitűnő reprodukciói. A fej- és záróléczek, szövegeképek, műmelléletek, színes műlapok sokasága olyan változatossá teszik a munkát, hogy hozzá hasonló gazdaságú eddigelé nem jelent meg a magyar könyvpiacon.

A II. kötet az erdélyi székelység és Torozkó, a III. a duntúli magyarság, a IV. és V. pedig a Nagy-Alföld, a Felvidék és az északkeleti Hegyalja népének művészetéről fog szólni

A munka albumszerű nagy kvartalkú kötetekben, rendkívül finom papíron, ritka szép betűkkel jelenik meg.

az öt kötetből álló fényes
(kiállítású mű ára diszes)
((kötésben 120 korona.))

Megrendelhető két koronás havi
részletfizetés ellenében is.

LAMPEL R.
könyvkereskedése.

(WODIANER E. és FIAI) részvénytársaságnál Budapest,
VI., Andrásy-út 21.
és minden könyvkereskedésben.